

De impact per boerderij

Wat hebben de boeren
gerealiseerd, geproduceerd
en georganiseerd?

Highlights 2024
Ecologisch,
Economisch en
Sociaal

Interviews

Eline en Wouter kijken terug en
delen wat nog beter kan

IMPACTRAPPORT

impactverslag 2024

INHOUD

03	Zo bouwen we aan een ander voedselsysteem	15	Impact meten
06	Terugblik op 2024 van Wouter Veer en Eline Veninga	17	Update per boerderij
09	2024 in cijfers: alle boerderijen	25	Vooruitblik op 2025
11	De impact van de Lenteland boerderijen		

EEN ANDER VOEDSELSTEEM

Voor je ligt ons eerste impactrapport

Met dit rapport willen we je meenemen in de ontwikkelingen op de Lenteland boerderijen in 2024. Dank dat je de tijd neemt om dit te lezen! In de komende jaren breiden we het impactrapport verder uit met cijfers uit ons monitoringsprogramma dat momenteel in ontwikkeling is.

Plek voor plek

We zijn Lenteland gestart met een helder doel voor ogen: bouwen aan een voedselsysteem dat eerlijk is voor de boeren, gezond is voor ons en goed is voor de natuur. Dat doen we plek voor plek, met steeds meer Lenteland boerderijen, elk gerund door een toegewijd boerenteam. Het worden prachtige boerenbedrijven waar je gezond en gevarieerd eten kunt kopen, waar de bodem weer leeft, de biodiversiteit groeit en waar mensen samenkomen.

Meer leven

De afgelopen vier jaar hebben we, samen met de boeren, hard gewerkt aan de eerste boerderijen. En we zien dat het werkt. Het leven keer weer terug op deze plekken. Er ontstaat een weelderig landschap, vol eetbare gewassen in een productief systeem. Buurtbewoners halen er hun groentepakket, mensen komen langs voor een bezoek, een open dag, een velddiner of een overnachting in een tiny house of op de voedselboscamping. Het zijn plekken om tot rust te komen, te leren, te eten, te ontmoeten – en om je eigen geld veilig om te zetten in impact.

Gedeelde grond

Wij vinden dat de grond om ons heen weer meer van ons allemaal moet worden. Daarom maken we het mogelijk om mede-eigenaar te worden van de boerderijen. Dat kan door te investeren in een specifieke boerderij coöperatie of in alle boerderijen tegelijk via de Lenteland coöperatie.

ZO WERKT HET

Lenteland koopt een boerderij en maakt er een coöperatie van.

We zoeken geschikte boeren die er aan de slag gaan. Lenteland ondersteunt hen om er een gezond bedrijf van te maken.

Mensen kopen certificaten van de boerderij coöperatie of Lenteland coöperatie, en kunnen winst maken.

Hiermee worden ze mede-eigenaar van de boerderijen en komt de grond in eigendom van de gemeenschap.

Met de opbrengst van de certificaten, koopt Lenteland de volgende boerderij.

Zo werken we samen aan meer gezond voedsel, meer natuur en fijne plekken om te bezoeken.

**"REGENERATIEF IS DE
TOEKOMST. NA EEN
AANLOOP, EN DAT
KAN ECHT WEL LANG
DUREN, ZAL ER
OVERVLOED KOMEN.
DE NATUUR IS
EINDELOOS GUL ALS
WE ERIN SLAGEN DE
BALANS TE BEWAREN
TUSSEN GEVEN EN
NEMEN."**

- Sofia Manolarakis

Abonnee groentepakketten Erve Kiekebos

TERUGBLIK OP 2024

Wouter Veer richtte in 2021 Lenteland op vanuit de wens en overtuiging om via een ondernemersmodel voor regeneratieve boerderijen een bijdrage te leveren aan de transitie van ons landbouw- en voedselsysteem. Hij investeerde een deel van zijn vermogen in Lenteland, om de eerste boerderijen met grond te kopen en ze te helpen bij de opstart.

Eline Veninga is sinds eind 2021, na een carrière in de foodretail, als chef de mission de drijvende kracht achter Lenteland. Zij is verantwoordelijk voor het dagelijks reilen en zeilen bij Lenteland en voor de contacten met boeren, burens, investeerders en partnerorganisaties.

Hoe zouden jullie 2024 in het kort omschrijven?

Wouter: "2024 zie ik als het jaar waarin veel ontwikkelingen bij Lenteland in een stroomversnelling raakten. Vooral omdat we van alle kanten toenemende aandacht en enthousiasme zagen voor het model. We zijn duidelijk in een faseovergang gekomen. Van de opstartfase gaan we nu naar de opschaalfase. Ik heb een aantal jaren geleden vermogen ingebracht om de eerste vier boerderijen te realiseren. In 2024 is gebleken dat het op alle vlakken opgeschaald moet worden: we moesten - en moeten - meer geschikte boeren werven, meer boerderijen vinden en aankopen en daarom ook meer financiering aantrekken. Ook het team moest groeien, zodat alles gerealiseerd kon worden. Dat vraagt om beter sturen en soms ook om afremmen, omdat het model alleen werkt als het in balans is."

Eline: "Ik heb vorig jaar duidelijk een groei in bekendheid van Lenteland ervaren. Dat is fijn om te merken. Tegelijkertijd is ook duidelijk geworden wat de belemmerende factoren voor Lenteland zijn bij verdere opschaling. We hebben de eerste stappen gezet om daarop voor te sorteren. We hebben het Lenteland team vergroot en professionaliseringslag gemaakt.

Nu we een aantal jaren bezig zijn, merken we ook dat het tijd is om te gaan rapporteren over de impact die we maken. Er gebeurt op verschillende vlakken heel veel waardevols en het is goed om dat inzichtelijk te maken. We vergroten daarmee het lerend vermogen van alle boeren en boerderijen en het is ook interessant voor investeerders."

Waar zijn jullie het meest trots op als je terugkijkt op 2024?

Eline: "Als ik terugkijk op het afgelopen jaar, voel ik vooral diepe trots en bewondering voor onze boeren en de weg die zij zijn gegaan. Het opstarten van een Lenteland boerderij is geen eenvoudige opgave. Het vraagt ongelooflijk veel van mensen op fysiek, mentaal en sociaal vlak. Toch zie ik keer op keer hun veerkracht, hun doorzettingsvermogen en hun vermogen om met open vizier samen te werken, ook als het spannend of onzeker is.

Wat mij het meest raakt, is hoe zij het verhaal van regeneratie op hun manier vanuit het hart vertellen en dat binnen hun lokale context in de praktijk brengen. Of dat nu in een veld vol vrijwilligers is tijdens een open dag of gewoon aan de keukentafel met een buur. Het ontwikkelen van een Lenteland boerderij is levenswerk en dat raakt mensen. Het maakt regeneratie tastbaar, menselijk en hoopvol. Bij de boeren zie ik een grondhouding die geworteld is in zorgdragen voor alles wat leeft. Lenteland boeren telen niet alleen voedsel, maar ze bouwen systemen die leven mogelijk maken in de bodem, op het erf en in relaties.

Die verbondenheid maken het een voorrecht om met hen samen te mogen werken. Zij zijn de belichaming van wat regeneratie in de praktijk betekent.

Ik ben ook oprecht blij met het kantoor team en hoe dat functioneert. Het is een fijne club mensen, allemaal met veel verantwoordelijkheid en betrokkenheid. We werken op een organische manier heel goed samen en we worden steeds efficiënter, zonder dat we alles nodeloos in processen gieten. Ook de kennisuitwisseling tussen de boeren loopt steeds beter, zowel op het persoonlijk vlak als vakinhoudelijk.

Waar we zeker ook trots op mogen zijn, is dat er voldoende vertrouwen blijkt te zijn in Lenteland: In 2024 is er een grote investeerder ingestapt, waardoor we echt stappen kunnen maken. En ik vind de Lenteland documentaire Land voor het Leven een hoogtepunt van vorig jaar. Elke keer merk ik dat die film mensen in echt in het hart raakt."

Wouter: De grootste uitdaging voor mij zit in wederzijdse verwachtingen die verschillende partijen hebben. Lenteland boeren zijn ondernemers, maar ze verwachten ook ondersteuning van Lenteland. Tegelijkertijd verwachten wij dat ze binnen een aantal jaar een financieel gezond bedrijf neerzetten. Vanuit enthousiasme starten is mooi, maar er zit ook een zekere druk op. We werken op ecologisch en sociaal vlak, maar de ondernemerskant en het economische aspect zijn net zo belangrijk. Het is de kunst om ondanks die wederzijdse verwachtingen en belangen de onderlinge relaties gezond te houden.

Verder vind ik dat we nog beter moeten worden in onze crowdfunding. Dat geldt voor de Lenteland coöperatie waar we boerderijen mee voorfinancieren, maar ook voor de boerderijen zelf die certificaten uitgeven, zodat ze na de start eigendom worden van de gemeenschap. We moeten daar nu nog te hard aan trekken, terwijl ik ervan overtuigd ben dat er voldoende mensen zijn die onderdeel en mede-eigenaar willen zijn van Lenteland beweging en de impact die we maken. Het is aan ons om het Lenteland verhaal nóg beter te gaan vertellen en delen.

Welke lessen neem je mee voor de aankomende jaren?

Eline: "Voor onze Lenteland boerderijen zoeken we eigenlijk altijd een team van boeren die aanvullende kennis en vaardigheden hebben. Vorig jaar heb ik gezien en geleerd hoe belangrijk de vorming van het team is. Daar kunnen we nog meer aandacht aan besteden en dat begint al bij het selectieproces van de boeren. Het helpt ook als we nieuwe boeren eerder opleiden en eerder betrekken bij de nieuwe plek waar ze gaan ondernemen.

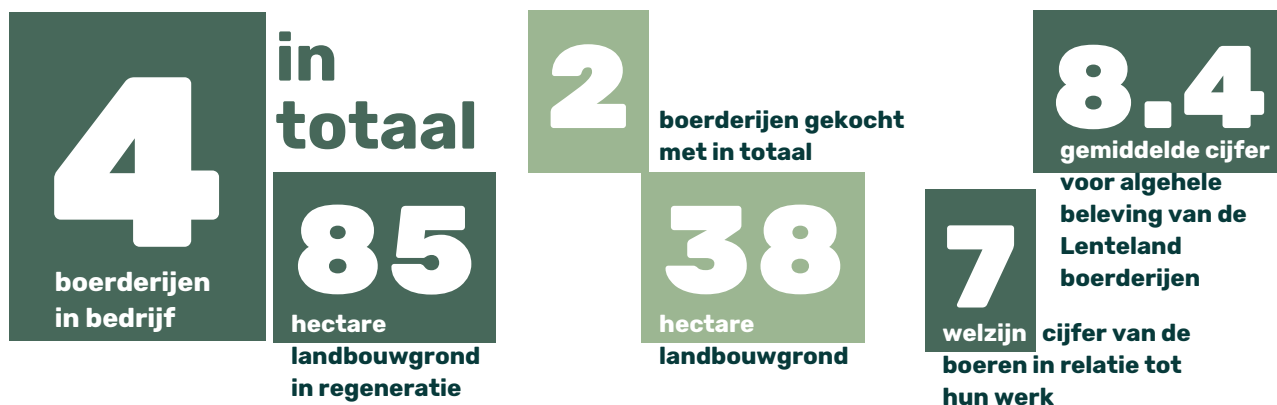
Daarnaast blijft het essentieel dat we doorlopend campagne blijven voeren voor crowdfunding en dat we de boeren en boerderijen hierbij vanuit Lenteland ondersteunen. Met een groeiende groep van geschikte boerenteams en goedlopende crowdfunding campagnes, kunnen we op een gezonde manier doorgroeien.

2024 IN CIJFERS

Onderstaand de gezamenlijke resultaten van de Lenteland boerderijen in cijfers.

ALGEMEEN

FINANCIEEL

Cijfer voor vertrouwen in financiële gezondheid:

OOGST

De boerderijen produceerden wekelijks

231 groentepakketten

495 mensen die mee
eten

8,5 cijfer voor prijs/
kwaliteit

SOCIAAL

59

publieksevenementen met:

2734 bezoekers

25

velddiners met:

1466 dinergasten

8,7 Gemiddeld cijfer voor de publieksevenementen op de
Lenteland boerderijen door klanten en mede-eigenaren

Zij geven gezamenlijk een gemiddeld cijfer van:
op de stelling: "Ik voel me thuis en betrokken bij
de boerderij en boerderijgemeenschap"

7.9

8003 Nieuwsbrief
ontvangers

14.685 Instagram
volgers

19.691 LinkedIn
volgers

25.000 views Lenteland docu
"Land voor het Leven"

38

vrijwilligers waren actief
op de boerderijen, waarvan:

17 structureel

ECOLOGISCH

WIP
Work In Progress

DE IMPACT VAN DE BOERDERIJEN

ECOLOGISCH

Op de Lenteland boerderijen produceren de boeren gezond, smaakvol en gevarieerd voedsel volgens de principes van regeneratieve landbouw. Ze werken samen met de natuur – zonder gebruik van gif en kunstmest – en telen een grote variëteit aan gewassen. Hierdoor herstelt en verbetert de bodemgezondheid, biodiversiteit, koolstofopslag en waterhuishouding. Zo blijft de grond ook op de lange termijn geven wat we nodig hebben.

Wanneer de Lenteland boeren van start gaan, veranderen ze gedegradeerde grond in hoog tempo in diverse landbouwsystemen.

De gevarieerde habitats stimuleren de biodiversiteit, waardoor soorten zich verrassend snel opnieuw vestigen in het gebied.

De effecten van regeneratief beheer op de bodemgezondheid vergen meer tijd. Dankzij uitgevoerde nulmetingen kunnen we de ontwikkeling van de bodem – zoals koolstofopslag, vruchtbaarheid, bodemleven, structuur en waterbeschikbaarheid – nauwgezet volgen door de jaren heen.

ECONOMISCH

We werken toe naar financieel weerbare en gezonde boerderijen. Naast de productie van voedsel, genereren Lenteland boeren inkomsten uit verblijfsrecreatie, zoals campingplekken en tiny houses. Daarnaast zie je er verhuur van ruimtes, horeca, een boerderijwinkel en educatieve activiteiten. In de toekomst kunnen Lenteland boerderijen mogelijk ook hun ecosysteemdiensten gaan verwaarden. Dit zijn diensten voor voedselproductie, waterzuivering, koolstofopslag en biodiversiteit die de boeren faciliteren met hun regeneratieve manier van boeren.

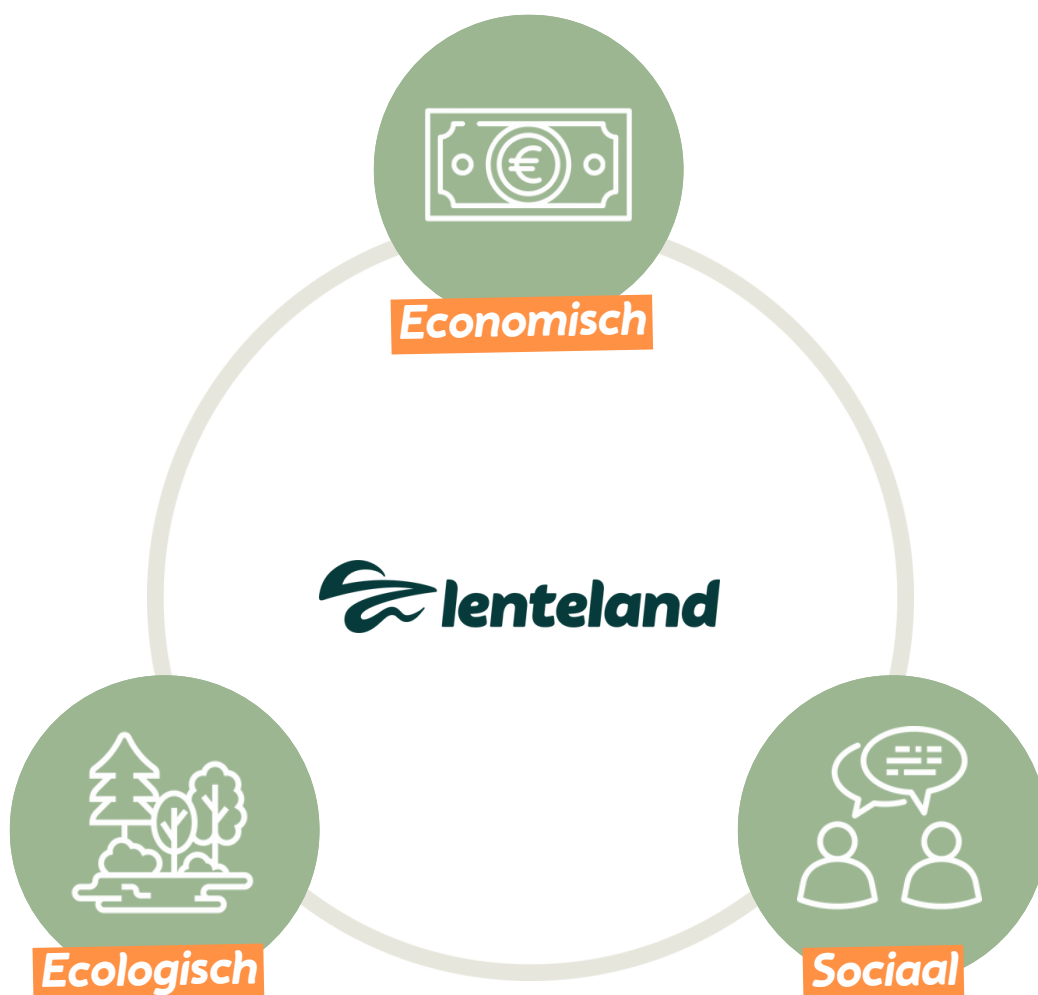
Het businessmodel met verschillende bedrijfslijnen zorgt ervoor dat de Lenteland boerderijen financieel gezonde en weerbare bedrijven worden en blijven. De boerderijen worden hierin intensief ondersteund door het Lenteland team. Elk kwartaal evalueren we het bedrijfsplan per boerderij en scherpen we dit samen aan waar nodig. We werken aan het ondernemersmodel, de begroting, nieuwe bedrijfslijnen (dit jaar o.a. horeca en agroforestry), personele bezetting, het welzijn van de boeren en de dilemma's die opkomen bij regeneratief ondernemen.

SOCIAAL

Door het aanbod van de boerderijen, de evenementen en de mogelijkheden om mee te doen, ervaren mensen voedsel op een nieuwe manier: bewuster van wat ze eten, waar het vandaan komt en wie het produceert.

Lenteland boeren zijn ondernemers en delen mee in de winst, maar ontvangen ook een basisinkomen bij de start. Dat is wel zo sociaal. Via crowdfunding komen de boerderijen in handen van de gemeenschap.

De betrokkenheid bij de boerderijen is af te lezen aan het aantal klanten, bezoekers van de boerderij, mensen die mee investeren (mede-eigenaren) en vrijwilligers die hun handen elke week uit de mouwen steken. Wat niet meetbaar is, zijn de mooie reacties die de boeren krijgen, de gesprekken die zij onderling zien ontstaan en de reacties van mensen die voor het eerst het erf oplopen.

HIGHLIGHTS 2024

Januari

**GROTE DONATIE
VOOR NIEUWE
BOERDERIJEN**

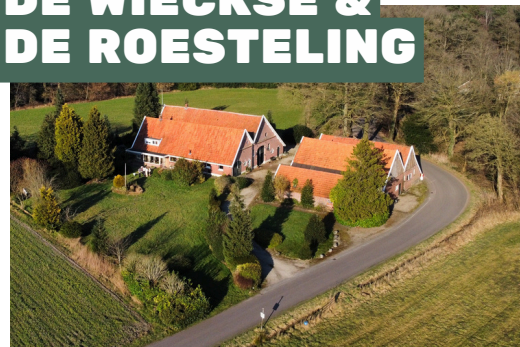
**START
BOERDERIJ
'T GAGEL**

**LENTELANDDAG
OP 'T SIERVELD**

**AANKOOP
BOERDERIJEN
DE WIECKSE &
DE ROESTELING**

**LENTELAND DOCU
'LAND VOOR HET
LEVEN'**

**1.000.000
CROWDFUNDING
LANDELIJKE
COOPERATIE**

December

IMPACT METEN

In 2024 hebben we een start gemaakt met ons impactmonitoringsprogramma waarmee we de ecologische, economische en sociale impact van de Lenteland boerderijen in kaart brengen. Op basis van literatuuronderzoek en input van experts en stakeholders hebben we bepaald wat we willen weten en hoe we dat kunnen meten en rapporteren.

Interviews boeren

Eind 2024 zijn de Lenteland boeren geïnterviewd over hun ervaringen van het afgelopen jaar. We vroegen hen hoe zij kijken naar: de ontwikkeling van hun boerderij-gemeenschap, de evenementen, de communicatie, hun welzijn in relatie tot hun werk, de bedrijfsvoering op de boerderij, vertrouwen in de toekomst en de hoogtepunten en leerpunten van 2024.

Vragenlijsten voor klanten en mede-eigenaren

Begin 2025 ontvingen alle klanten en mede-eigenaren van de Lenteland boerderijen een online vragenlijst. Hierin vroegen we naar: hun ervaring met de producten, de boerderij zelf, het landschap op het perceel, de boerderij-gemeenschap, evenementen en de communicatie van de boerderijen. Ook waren we benieuwd wat de betrokkenheid bij een Lenteland-boerderij voor hen persoonlijk betekent.

Veld- en bodemonderzoek

In 2024 zijn we, samen met onderzoeksinstituten en collega-boeren, gestart met de eerste pilots voor veld- en bodemonderzoek op de boerderijen. Door bodemonsters te nemen, soorten te tellen en andere metingen te doen, krijgen we beter inzicht in onze impact op onder meer de bodemgezondheid, biodiversiteit, waterhuishouding en koolstofopslag.

**“ IK FACILITEER LEVEN,
IK BOUW AAN EEN
GEMEENSCHAP EN EEN
BEWEGING DIE MENSEN
LETTERLIJK EN
FIGUURLIJK VOEDT,
MAAR WE ZIJN OOK
ONDERNEMEND.
DUS WE WERKEN AAN
DRIEDUBBELE WINST EN
DAT MAAKT HET
BIJZONDER”**

– Anne, boerin 't Gagel

DE BOERDERIJEN

KONINGINNENPAGE

'T SIERVELD

Locatie: Mechelen, Zuid- Limburg

Aangekocht: oktober 2023

Oppervlakte: 15 ha

Boer: Yves & Iris

Aantal actieve bedrijfstukken: 3

Break-even prognose: mei 2027

Wat hebben we gerealiseerd?

- 44 hoogstambomen en 360 bessenstruiken – goed voor een toekomstige oogst van 10.000 kg fruit
- 2km struweelhaag aangelegd (meer dan 10.000 haagplanten)
- 2.000 m2 groentetuin en bloementuin aangelegd
- 217 m2 tunnelkas gebouwd
- 8 koeien verwelkomd en gestart met rotatie begrazing
- Een was- en verpakkingstation ingericht
- De koeienstal verbouwd tot potstal

Wat hebben we geproduceerd?

- Meer dan 40 soorten groente geteeld.
- Wekelijks geleverd aan 50 CSA-pakkethouders (er was een wachtlijst voor abonnees)
- Appelsap en stroop gemaakt van de biologische appeltjes uit de fruitboom van Iris' oma
- "We moeten zelf nog even wachten op de eerste appel oogst maar de hoogstambomen staan er mooi bij."

Wat hebben we georganiseerd?

- 960 bezoekers
- 753 dinergasten op 10 velddiners
- 25 rondleidingen
- 100 vrijwilligers op meewerk dagen

Meest bijzondere waarneming

Boer Iris: "De rups van de koninginnenpage!
Het is een van de grootste vlinders van Nederland. De vlinder legt haar eitjes graag op wortels en venkel. De rupsen zijn echte veelvraten, dol op het loof van deze groenten. Die delen we natuurlijk met liefde. In de biodiversiteitsstroken hebben we zelfs extra venkel geplant (en bewust níet geoogst) zodat deze prachtige rups zich lekker vol kon eten."

In ontwikkeling:

- Verbouwingsplan voor de boerderij
- Agroforestry
- Boerderij winkel

Grootste uitdaging of les van afgelopen jaar

Iris: "Het is prachtig om te zien hoe je met een kleine toevoegingen in het landschap al snel grote veranderingen waarneemt. In de zomerochtenden gaven meer dan 20 putters ons in de bloementuin een levendig en kleurrijk schouwspel. De roodstaarten bouwden hun nestje dicht bij de groentetuin en vlogen af en aan met rupsen naar hun jonkies. Ook de oranjetipjes fladderden vrolijk over de velden. En de kerkuil kwam onder de grote schuur wonen, nu afwachten of ze volgend jaar haar nest daar zal bouwen. Dit alles is nog maar het begin. Wij helpen een handje mee, maar de natuur doet de rest."

DAGPAUWOOG

STRACKXHOEVE

Locatie: Laakdal, België

Aangekocht: januari 2022

Oppervlakte: 7 ha

Boer: Brent

Aantal actieve bedrijfstakken: 2

Break-even prognose: laatste begroting moet nog worden vastgesteld

Wat hebben we gerealiseerd?

- 500 bomen aangeplant
- 500 m2 amfibieënpool aangelegd
- 0.5 hectare Paludi-cultuur aangelegd met 30.000 wilgen
- Een zakelijk leider aangenomen
- De opkweek infrastructuur uitgebreid

Wat hebben we geproduceerd?

- Gestart met 40 CSA-abonnees begin seizoen, gegroeid naar 60 CSA-abonnees halverwege het seizoen
- Meer dan 100 verschillende groenten geteeld
- 30 weken lang verse oogst geleverd

Wat hebben we georganiseerd?

- 8 velddiners met 400 dinergasten
- 15 rondleidingen met ±75 bezoekers

Meest bijzondere waarneming

Boer Brent: "We hebben een akker van een halve hectare die decennialang gepacht is geweest door een naburige boer. Afgelopen jaren heeft een andere boer daar een diep-wortelend mengsel indezaaid, met verschillende kruiden zoals chicorei, witte klaver en luzerne. Twee jaar lang heeft hij dat kunnen oogsten als voer voor zijn dieren, terwijl onze bodem in alle rust kon regenereren. Ik vind het bijzonder dat we op deze manier echt kringlooplandbouw in praktijk kunnen brengen."

In ontwikkeling:

- Verbouwingsplan voor de boerderij
- Verhuur van de yurt voor overnachtingen
- Opening Camping
- Verdere Agroforestry aanplant
- Horeca

Grootste uitdaging of les van afgelopen jaar:

"De laatste keer dat we hebben geoogst was de grond eigenlijk te nat. Bij het ophalen van de balen is daardoor verdichting opgetreden. Zonde, want dat zet de grond van dat perceel weer een stapje terug in het regeneratieve proces. Ook merk ik: deze boerderij run je niet in je eentje. Gelukkig vorm ik inmiddels een team met Anke en Piet. Samen kunnen we echt stappen zetten en nieuwe dingen opstarten."

ERVE KIEKEBOS

Locatie: Empe, Gelderland

Aangekocht: mei 2022

Oppervlakte: 18 ha

Boer: Jaap & Niels

Aantal actieve bedrijfstakken: 6

Break-even prognose: mei 2028

Wat hebben we gerealiseerd?

- 2.005 bomen aangeplant voor de aanleg van een bosgaard
- 1.100 m2 struweelhaag en vogelbosje, met 300 planten van 8 verschillende soorten
- 6000 m2 natuurvriendelijke oever aangelegd
- Zelfpluktuin geopend
- Gestart met rotatiebegrazing met 16 koeien
- Winkel geopend
- Horeca en keukens geopend
- Vergader ruimte beschikbaar gemaakt voor verhuur
- Vernieuwd Tiny house geopend

Wat hebben we geproduceerd?

- 60 soorten groenten geteeld
- Wekelijks aan 55 CSA-leden groentepakketten geleverd

Wat hebben we georganiseerd?

- Aantal bezoekers ±1000
- 10+ activiteiten waaronder open dagen, vrijwilligersdagen, rondleidingen
- 3 vrijwilligers dagen, 7 vaste vrijwilligers
- 4 veldinners met 200 dinergasten

Meest bijzondere waarneming

Ad (vrijwilliger ecologisch monitoren): "De Blinde Bij. Deze is niet blind en het is ook geen bij. Het is een zweefvlieg! Er zijn heel weinig honingbijen en de bestuiving van de groente en fruitbomen moet op een andere manier plaatsvinden. Gelukkig nemen zweefvliegen die taak deels over. En daar zijn er veel van, ook op Lenteland. Toch gaat ook de zweefvlieg achteruit. Daarom is het zo belangrijk dat hier alles op alles wordt gezet om de biodiversiteit te versterken. De boeren zijn pas in 2022 hier begonnen met een groene woestijn en je ziet nu alweer pinksterbloemen. Ik vind het interessant om hiermee aan de gang te gaan om de verandering in kaart te brengen."

In ontwikkeling:

- Agroforestry
- Recreatiecabins
- Winkel
- Horeca gelegenheid

Grootste uitdaging of les van afgelopen jaar

Boer Niels: "Het gehele management van de boerderij in deze opstartfase is lastig. Je wilt nieuwe dingen opzetten om inkomsten te genereren, maar om dat te kunnen doen heb je meer mensen nodig – en dus ook meer kosten. Het is continue balanceren tussen wat er nu moet gebeuren en waar je de focus op legt. Dat blijft ook komend jaar uitdagend. Maar beter worden in het navigeren daarvan is een belangrijk doel voor ons team."

TORENVALK

'T GAGEL

Locatie: Lochem, Gelderland

Aangekocht: december 2023

Oppervlakte: 45 ha

Boer: Anne, Ricardo, Daan en Roos

Aantal actieve bedrijfstakken: 7

Break-even prognose: april 2028

Wat is gerealiseerd in 2024?

- De boeren verhuisd naar 't Gagel
- Het team uitgebreid met nieuwe collega's
- Aanleg 5000 m2 groentetuin
- 2 polytunnels van 39m gebouwd
- 400 air-prune boxen gebouwd en ingezaaid
- 4.000 bomen aangeplant waarvan 1.000 productiebomen
- Holistische begrazing met 249 kippen op 11 hectare
- Camping geopend
- Theekoepel verbouwd en verhuur gestart

Wat hebben we geproduceerd?

- 50 soorten groenten geteeld
- Wekelijks aan 58 CSA-klanten groentepakketten geleverd

Wat hebben we georganiseerd?

- Aantal bezoekers: 2974 bij verschillende activiteiten waaronder rondleidingen, open dagen en besloten activiteiten
- 13 vrijwilligers op vaste meewerkdagen
- 2 cursussen met 27 deelnemers totaal
- 4 velddiners met 309 dinergasten

Meest bijzondere waarneming

Boer Anne: "We plaatsten een nestkast voor de torenvalk in de stal en mochten gelijk vijf gezonde jonge kuikens verwelkomen op de boerderij! Regeneratie hoeft niet moeilijk te zijn. Je kunt veel dieren verwelkomen op een plek door ze openlijk uit te nodigen. Nestkasten zijn daar een geweldig hulpmiddel voor. Maar je kunt nog veel meer doen. Landschapselementen zoals hagen of vijvers, of zelfs stukken "ongemaaid" gras of een stapel hout, zullen vaak snel een thuis voor iemand zijn. Natuurlijk weet je nooit zeker of, en hoe, het uitpakt. Het leven zal je altijd verrassen. Maar als je op let en nieuwsgierig luistert, blijkt dat er zoveel is wat we kunnen doen om het leven gemakkelijker te maken."

In ontwikkeling:

- Het agroforestry-systeem
- De voedselbos camping
- Opening professionele keuken
- Verbouwing en opening van de winkel
- Eat, Reconnect, Farm residentie-programma
- Begrazingsplan voor runderen & schapen
- Nieuw was- en verpakstation
- Aanleg horeca terras

Grootste uitdaging of les van afgelopen jaar

Felicia (team-lid gagel): "Het was al laat in het seizoen toen ons team van start kon gaan op boerderij 't Gagel. Idealiter gebruik je de winterperiode om allerlei voorbereidingen te doen, zoals opbouw van het team, aanleg van infrastructuur en organisatorische inrichting. Nu moest dat allemaal tegelijk gebeuren, toen we in maart van start gingen. De moestuin was ook nog eens veel groter dan die bij onze vorige boerderij Bodemzicht. En het bleef in het voorjaar van 2024 maar regenen, dat maakte het extra uitdagend. Het is ongelooflijk hoe ondanks de late start uiteindelijk een 5.000 m2 producerende markttuin hebben kunnen aanleggen en een seizoen lang aan onze klanten hebben kunnen leveren."

VOORUITBLIK OP 2025

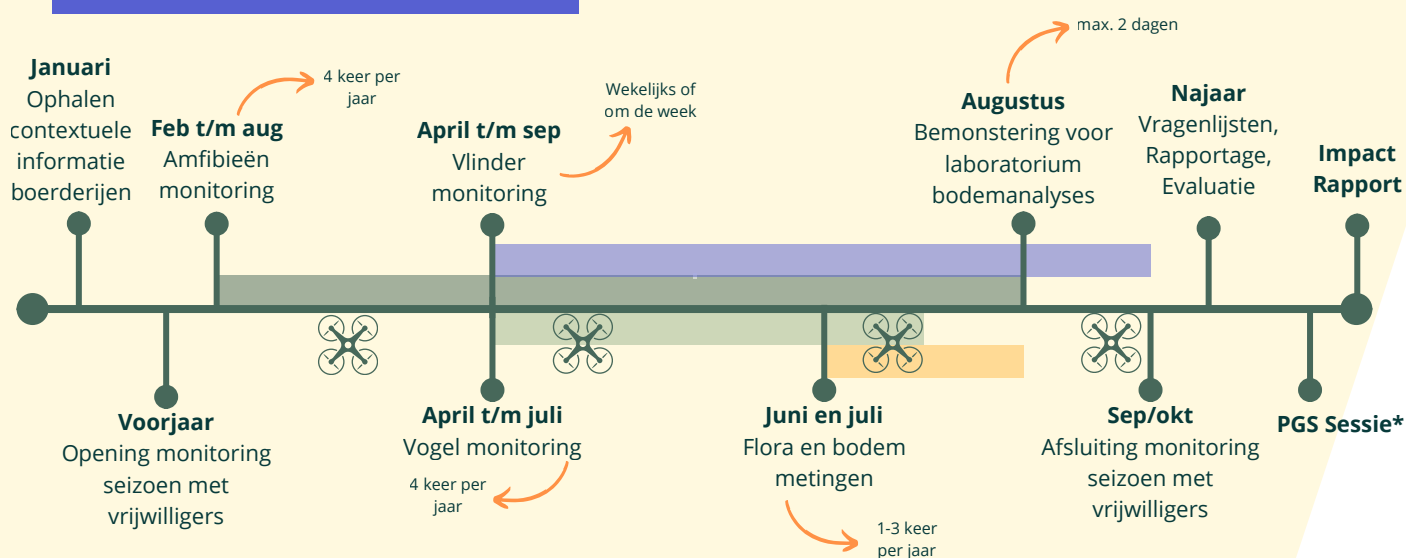
In 2025 gaat Lenteland door met de ontwikkeling van het impactmonitoringprogramma en afstemming daarbinnen met experts van samenwerkingspartners zoals ReGeNL (Wageningen Universiteit), We Are The Regeneration, het Louis Bolk Instituut en De Vlinderstichting. In lijn met de filosofie van Lenteland willen we leren door te doen. Daarom starten we met de ecologische meetcampagnes op onze boerderijen.

Bij de start van het monitoringsjaar verzamelen we alle relevante plannen van de boerderijen. De ecologische metingen - gericht op bodem, water, flora en fauna - vinden plaats van februari tot en met september. Gedurende deze periode organiseren we ook bijeenkomsten voor vrijwilligers die graag willen bijdragen aan de metingen. De sociaal-economische metingen - uitgevoerd met vragenlijsten en interviews - vinden in het najaar plaats. Aan het einde van dit jaar brengen we weer verslag uit van de verzamelde gegevens en bevindingen.

Een belangrijke focus voor 2025 is de opzet van een Participatief Garantie Systeem (PGS). Dit is een vorm van intercollegiale kwaliteitscontrole voor de duurzame productiewijze van voedsel. Boeren bezoeken elkaars bedrijven om elkaar te toetsen, van elkaar te leren en om hun bedrijven verder te ontwikkelen.

PGS wordt wereldwijd ingezet in de bio(dynamische) landbouw om een vorm van keurmerk te krijgen en om als boeren van elkaar te leren. Omdat regeneratieve landbouw geen keurmerk kent, maar wel duidelijke uitgangspunten, waarden en afspraken, wil Lenteland een eigen PGS ontwikkelen.

MONITORINGSJAAR

*PGS: Bedrijfsbezoeken voor intercollegiale toetsing, eigen bedrijfsbezoek voorbereiden en informatie aanleveren

: Drone opnames

MET DANK AAN

Allereerst veel dank aan jou dat je de moeite hebt genomen om dit impactrapport te lezen. Verder veel dank aan onze supporters en iedereen die de Lenteland boerderijen heeft bezocht om betoverd te raken door regeneratieve landbouw. Dank ook aan alle klanten van de boerderijen - zonder jullie kunnen ze niet bestaan. En natuurlijk veel dank aan iedereen die heeft mee geïnvesteerd in boerderij coöperaties en de Lenteland coöperatie. Zonder jullie steun zouden deze boerderijen niet kunnen uitgroeien tot de levendige voorbeeldplekken die ze nu zijn.

We zijn met elke investering en donatie even blij, maar willen een paar partners uitlichten:

- Stichting DOEN
- Fred Foundation
- SUB3
- Stichting Juniper
- Elisabeth Strouvenfonds

CONTACT

085-0041980
info@lente.land
www.lente.land.nl

Inhoud & copy: Lexy Ratering Arntz,
Elsbeth Boes, Monique Boere
Beelden & design: Melissa Nio
www.lente.land.nl